

Mer enn hundre år i Nordkapp

Kommunelege og allmennpraktiker Erik Langfeldt har sammen med sine kolleger praktisert som lege i Nordkapp i mer enn hundre år.

Tilfeldighetene gjorde at sørlendingen, som er oppvokst i Langnesbygda i Søgne, havnet i Nordkapp helt på begynnelsen av 1980-tallet. Under studiet ble han sendt til Honningsvåg.

– Her trivdes jeg så godt at jeg søkte meg tilbake til Nordkapp etter turnus, forteller Langfeldt.

Siden begynnelsen av 1980-tallet har han praktisert som kommunelege og allmennpraktiker i Nordkapp med et bredt medisinsk faglig engasjement. Dette har omfattet oppbygging av en tverrfaglig og moderne kommunehelse-tjeneste, utvikling av tverrfaglige samarbeidsformer, sykestuemedisin, beredskapsarbeid og skadeforebyggende arbeid blant fiskere. Jeg har likt meg godt i det lille samfunnet der jeg fikk god kontakt med folk, forteller han.

Gode muligheter for fagutvikling

Langfeldt er en av fem leger ved Nordkapp legesenter som har en svært stabil legegruppe. Den fjerde sist ansatte kom for 24 år siden. – Noe av stabiliteten kan kanskje skyldes at tre er fra Nordkapp, men vel så viktig tror jeg det kan tilskrives gode muligheter for fagutvikling, sier Langfeldt. – Vi er et flott kollegium, har (mange) spennende faglige diskusjoner og har utviklet gode og slitesterke relasjoner. Vi har alle full stilling, og vi har alle en spesialitet. For legene har flerdeling av vaktene og «Nord-Norge-permisjonen» vært viktige rammebetingelser for arbeidet. Legesenteret er også godt dekket med annet fagpersonell som ergoterapeut og kreftsykepleier. I tillegg har de turnuskandidater. – En kuriositet er at vi i 21 år har hatt en fast vikar – en dansk hjertekirurg, som dekker opp påskevaktene, forteller Langfeldt.

Felles journalsystem

Senteret er organisert som fellesliste. Dette innebærer at brukere som står på liste til en av legene kan benytte samtlige leger. Legene har felles journalsystem som også benyttes på legevakt. Hver onsdag samles alle ansatte til morgenmøte med avdelingsledere i omsorgs- og rehabiliteringsavdelingene. Vi har mange faglige utfordringer blant de sykeste, forteller Langfeldt. – Honningsvåg har en sterkt stigende gjennomsnittsalder med mange gamle og kronisk syke pasienter, men vår styrke er at de fleste kjenner godt til denne pasientgruppen, sier han.

Viktig med gode lokale tilbud

Finnmark har en tradisjon med desentraliserte sykehussenger. – Sykestueplassene er vesentlig for utøving av faget og et viktig tilbud til

Adrian Tudor Stanescu, Arild Løvland, Bjørn Nordang, Guri Tuv Brattli, Helge Bjøru og Erik Langfeldt (t.h.) har et godt kollegialt samarbeid. Foto Nordkapp legesenter

befolkningen i de små lokalsamfunnene. I Finnmark har vi lang avstand til spesialisthelsetjenesten, i gjennomsnitt opp mot 20 mil til nærmeste sykehus. Klimatiske forhold gjør også at vi må være forberedt på å beholde og forbehandle pasienter lenger enn vi kunne ønske i utgangspunktet, forteller han.

Innenfor sykestueprosjektet startet de i 2009 et underprosjekt for desentralisert terminal omsorg og kreftbehandling i fylket. Det skal ivareta «pasienter som har kortere forventet levetid igjen».

– Det er meningsløst at pasienter i en dårlig livsfase skal pendle til sykehus for cellegiftbehandling, når det kan gis lokalt. I Nordkapp har vi lenge arbeidet i skjæringspunktet mellom nivåene i helsetjenesten, sier Langfeldt.

– Jeg er opptatt av at vi må få til gode lindrende nettverk, og vi har et nært samarbeid med Regionalt kompetanse- og ressurscenter for lindrende behandling, «Lindring i Nord», som skal bidra til at alvorlig syke og døende samt deres pårørende får et best mulig behandlings- og omsorgstilbud, uavhengig av bo- og oppholdssted.

Han viser også til en annen lokal satsing, trombolysprosjektet, som en av legene ved senteret Helge Bjøru tok initiativet til i 1993. Det var 12 år før helseforetaket etablerte slik behandling som standard i alle kommunene i fylket.

Lang vei til hytta

De fleste nordmenn vil gjerne ha kort vei til hytta. Slik er det ikke med Erik Langfeldt. Han reiser så langt syd han kan komme. Fra Honningsvåg til «hytta» i Sør-Afrika er det nesten 1 700 mil. Hvorfor det ble Sør-Afrika henger sammen med at skolekorpset i Honningsvåg på 90-tallet sendte 14 gamle instrumenter til Alexandra township i Johannesburg. En visitt av innbyggere fra Alexandra til Honningsvåg førte til at flere familier reiste på gjensitt til Johannesburg. Det endte med at Eriks familie sammen med en annen familie kjøpte leilighet i den lille byen Margate.

Fikk Anders Forsdahls minnepris

Under Nidaroskongressen i 2009 mottok Erik Langfeldt Anders Forsdahls minnepris. Prisen tildeles en person som over år har utrettet en markant innsats for helsetjenesten i distrikts-Norge, i en vid betydning av dette begrepet.

Selv uttalte Langfeldt at prisen betyr mye, men sa han – det er det samlede fagmiljøet i Nordkapp kommune – og ikke bare jeg – som fortjener den.

Lise B. Johannessen

lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling